

Sygn. akt VIII GC 77/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Leon Miroszewski

Protokolant: Emilia Marchewka

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 roku w Szczecinie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. G. i M. G.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 10 listopada 2015 roku, sygnatura akt VIII GNc 444/15, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 3 grudnia 2015 roku, do wysokości kwoty 87.483,56 (osiemdziesiąt siedem tysięcy czterysta osiemdziesiąt trzy 56/100) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2015 roku i kosztami procesu w kwocie 5.100,00 (pięć tysięcy sto) złotych;

II. umarza postępowanie w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powodów kwotę 14.405,00 (czternaście tysięcy czterysta pięć) złotych tytułem kosztów procesu.

Sygnatura akt VIII GC 77/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 4 lutego 2016 roku (data nadania) B. G. i M. G. wnieśli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty tutejszego Sądu z dnia 10 listopada 2015 roku (sygnatura akt VIII GNc 444/15), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 3 grudnia 2015 roku, w zakresie należności głównej 109.914,52 złotych oraz należności ubocznych (odsetek) i kosztów procesu. Wnieśli także o zasądzenie od pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu stwierdzili, że pozwana złożyła wniosek do komornika o wszczęcie egzekucji przeciwko powodom, choć zawarła z powodami porozumienie w sprawie rozłożenia należności na raty, w którym wskazała harmonogram spłaty z podaniem wysokości rat. Dodali, że wywiązywali się z porozumienia i dokonali wpłat dwóch rat zgodnie z harmonogramem, a pozwana cofnęła wniosek o zabezpieczenia, na skutek czego komornik umorzył postępowanie zabezpieczające. Zdaniem powodów doszło do zawarcia pomiędzy stronami ugody pozasądowej, a zatem istnieje podstawa prawna z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wskazanego w pozwie.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powodów zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu zaprzeczyła zawarciu ugody z powodami, twierdząc, że wszelkie rozmowy prowadzone przez strony zakończyły się na etapie przedstawienia przez pozwaną niewiążącej propozycji. Powołując się na treść pisma z dnia 7 grudnia 2015 roku pozwana stwierdziła, że oczekiwała na odpowiedź powodów we wskazanym w tym piśmie terminie, a także zaznaczyła, że warunkiem polubownego zakończenia sporu i niewszczywania postępowania egzekucyjnego jest podpisanie ugody. Pozwana powołała się także na dalszą korespondencję pomiędzy stronami twierdząc, że nie może być mowy o zawarciu jakiegokolwiek porozumienia skoro powodowie wyrazili wątpliwości co do wysokości należnej pozwanej kwoty i dążyli do zmiany treści ugody poprzez zmniejszenie wysokości przysługującej pozwanej wierzytelności. Pozwana dalej stwierdziła, że fakt dokonania wpłat kwot tytułem spłaty zadłużenia nie ma znaczenia, gdyż wobec braku porozumienia pomiędzy stronami pozwana nie mogła realnie zakładać, a także nie była do tego zobowiązana, że powodowie te same wpłaty finalnie dokonają. Dalej zaznaczyła, że propozycja ugodowa nie zawierała innych istotnych elementów ugody pozasądowej, bowiem nie regulowała kwestii uprawnień pozwanej na wypadek opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat. Na marginesie pozwana wskazała, że na dzień sporządzenia pozwu należność główna wynosiła 87.483,56 złotych, na co wskazuje pismo Komornika z dnia 2 lutego 2016 roku. Na koniec podniosła, że powodowie nie dokonali dalszej spłaty należności, w szczególności kolejnych rat zgodnie z rzekomo zawartą ugodą.

W toku rozprawy (podczas rozprawy w dniu 15 marca 2016 roku) powodowie ograniczyli powództwo w ten sposób, że wniosli o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego wskazanego w pozwie do wysokości kwoty 87.483,56 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2015 roku i kosztami procesu w kwocie 5.100,00 złotych.

Stan faktyczny i wskazanie dowodów.

W sprawie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. przeciwko B. G. i M. G., prowadzącym działalność gospodarczą w ramach umowy spółki cywilnej, tutejszy Sąd wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym w dniu 10 listopada 2015 roku, sygnatura akt VIII GNc 444/15, w którym zasądził od pozwanych w tamtej sprawie na rzecz (...) sp. z o.o. kwotę 120.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 19 października 2015 roku oraz kosztami procesu w kwocie 5.100 złotych. W dniu 3 grudnia 2015 roku temu nakazowi została nadana klauzula wykonalności.

Pismem z dnia 27 listopada 2015 roku powodowie zwrócili się do pozwanej z wnioskiem o zawarcie ugody pozasądowej deklarując, że dobrowolnie zapłacą dochodzone zobowiązanie. Zaproponowali rozłożenie należności na 6 równych rat miesięcznych po 20.000 złotych poczynając od stycznia 2016 roku, przy wstrzymaniu się przez pozwaną z egzekucją. Wnieśli, o ile możliwe, o umorzenie odsetek i kosztów zastępstwa procesowego. Powołali się na dotychczasową dobrą współpracę.

Pozwana, reprezentowana przez radcę prawnego B. S., pismem z dnia 7 grudnia 2015 roku, odpowiadając na wzmiankowane pismo powodów, przedstawiła możliwość spłaty zasądzonej kwoty, bez konieczności wszczywania postępowania egzekucyjnego, w następujący sposób: pierwsza z 6 rat miała być wpłacona do dnia 25 grudnia 2015 roku w wysokości 10.000 złotych, zaś następne 5 rat, w wysokości po 22.000 złotych, miały być uiszczone do dnia 25 dnia każdego następującego miesiąca poczynając od stycznia 2016 roku, zaś ostatnia, siódma, rata obejmowałaby koszty procesu w wysokości 5.166 złotych oraz odsetki wyliczonej do dnia 30 grudnia 2015 roku i koszty postępowania zabezpieczającego. Odsetki byłyby naliczane od dnia 1 grudnia 2015 roku, zaś należne do dnia 30 listopada 2015 roku podlegałyby umorzeniu. Tym samym kwoty, jakie podlegałyby ostatecznie do zapłaty wynosiłyby: 1. 10.085,48 złotych do dnia 25 grudnia 2015 roku, 2. 22.430,96 złotych do dnia 25 stycznia 2016 roku, 22.673,86 złotych do dnia 25 lutego 2016 roku, 22.901,10 złotych do dnia 25 marca 2016 roku, 23.144,00 złotych do dnia 25 kwietnia 2016 roku, 23.379,07 złotych do dnia 25 maja 2016 roku, 5.100 złotych do dnia 25 czerwca 2016 roku. Pozwana zaznaczyła, że przedstawiona możliwość polubownego rozwiązania jest ostateczna i oczekuje od powodów odpowiedzi w terminie 7 dni od otrzymania pisma, albowiem dnia 17 listopada 2015 roku został złożony wniosek o nadanie klauzuli

wykonalności i wniosek o wszczęcie postępowania zabezpieczającego, wobec czego podpisanie porozumienia pozwoli na cofnięcie wniosku.

Pismem z dnia 8 grudnia 2015 roku powodowie oświadczyli, że co do zasady akceptują warunki płatności przedstawione przez pozwaną. Zwrócili się o niepodejmowanie postępowania zabezpieczającego. Poprosili nadto o wyjaśnienie rozbieżności w kwotach wynikających z pisma pozwanej z dnia 7 grudnia 2015 roku, pomiędzy zawartą w pierwszym akapicie kwotą 120.000 złotych (taka też kwota wynika z nakazu i z weksla), a sumą cząstkowych wpłat w wysokości 129.714,47 złotych. Zapytali, czy suma wpłat zawiera już skapitalizowane odsetki na dzień płatności raty i należy przez to rozumieć, że zapłata wszystkich siedmiu rat wyczerpuje wszelkie roszczenia wierzyciela.

W e-mailu z dnia 16 grudnia 2015 roku pozwana wyjaśniła, że kwota 129.714,47 złotych obejmuje należność główną, koszty i odsetki do 30 listopada 2015 roku. Kolejnego dnia korespondująca w imieniu powodów J. Ś. stwierdziła, że według jej obliczeń odsetki wynoszą 1.131 złotych plus koszty 5.100 złotych, należność główna 120.000 złotych, co daje kwotę 126.231,00 złotych. W odpowiedzi pozwana podała, że oprócz kwoty obliczonych przez powodów zobowiązanie obejmuje koszty klauzuli w wysokości 46 złotych oraz koszty opłaty komorniczej w wysokości 3.476,89 złotych. Wskazała, że przesłała wniosek o umorzenie postępowania zabezpieczającego. W kolejnej korespondencji powodów zwrócono się do pozwanej o pilne przesłanie cofnięcia zajęcia rachunku bankowego w celu przekazania bankowi z uwagi na konieczność realizowania wypłat wynagrodzeń pracowników. Przesłano pozwanej potwierdzenie pierwszej raty ugody. Pozwana przesłała powodom wniosek do komornika o szybkie umorzenie postępowania zabezpieczającego oraz zwrot uiszczonej zaliczki na wydatki w tym postępowaniu. Zadeklarowała, że jeżeli komornik zwróci opłatę, to pozwana da znać aby zmienić ugodę i pomniejszyć o ten zwrot. Zapewniła, że przesłała skan umorzenia postępowania zabezpieczającego po jego otrzymaniu od komornika.

Powodowie wpłacili pozwanej kwotę 10.085,48 złotych przelewem z dnia 23 grudnia 2015 roku. W dniu 25 stycznia 2016 roku powodowie przelali pozwanej kwotę 22.430,96 złotych. Przy obu wpłatach jako tytuł płatności wskazano: „wpłata zgodnie z ugodą”.

Dowody: - nakaz zapłaty w sprawie VIII GNc 444/15 z klauzulą wykonalności

(k. 28)

- korespondencja pomiędzy stronami (k. 8-14, 16),

- polecenia przelewów kwot: 10.085,48 złotych i 22.430,96 złotych

(k. 26-27)

- pismo pozwanej do komornika o cofnięciu wniosku o zabezpieczenia

należności zasądzonej nakazem zapłaty w sprawie VIII GNc 444/15

(k. 17);

- postanowienie o umorzeniu postępowania zabezpieczającego oraz

uchylenie zajęcia (k. 20, 22).

W dniu 15 stycznia 2016 roku pozwana wniosła o wszczęcie przeciwko powodom egzekucji na podstawie wymienionego wyżej nakazu zapłaty, w zakresie należności głównej w wysokości 109.914,52 złotych, odsetek w wyliczonych w sposób wskazany w tytule wykonawczym, kosztów postępowania o nadanie klauzuli wykonalności – 66 złotych, kosztów postępowania sądowego – 1500 złotych, kosztów zastępstwa procesowego – 3.600 złotych, kosztów zastępstwa w postępowaniu egzekucyjnym – 3.600 złotych, kosztów postępowania egzekucyjnego. Wniosła

o przeprowadzenie egzekucji z całego majątku dłużników. We wniosku poinformowała, że dłużnicy dokonali wpłaty w dniu 23 grudnia 2015 roku kwoty 10.085,48 złotych, która została przeznaczona na poczet należności głównej.

Zawiadomieniem z dnia 21 stycznia 2016 roku Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie M. J. powiadomił powodów o wszczęciu postępowania egzekucyjnego. Pismem datowanym tą samą datą zawiadomił powodów o zajęciu rachunku bankowego w banku (...) S.A. nr (...). Bank (...) S.A. Oddział w P. otrzymał od Komornika przesyłkę z zawiadomieniem o zajęciu w dniu 26 stycznia 2016 roku, natomiast powodowie otrzymali zawiadomienia w dniu 28 stycznia 2016 roku.

W dniu 28 stycznia 2016 roku do Komornika M. J. wpłynął wniosek pozwanej o ograniczenie egzekucji z uwagi na dokonaną dnia 25 stycznia 2016 roku wpłatę w kwocie 22.430,96 złotych, przeznaczoną na poczet należności głównej. Pozwana zaznaczyła, że w pozostałym zakresie podtrzymuje wniosek.

W dniu 4 lutego 2016 roku Komornik wydał zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego powoda M. G. w (...) Bank (...) S.A. Oddział w S. nr (...) 0000 0000 2211 (...). W zawiadomieniu wskazano zmniejszoną kwotę zobowiązania w zakresie należności głównej do kwoty 87.483,56 złotych. Powód M. G. otrzymał zawiadomienie w dniu 11 lutego 2016 roku, zaś bank (...) S.A. w dniu 10 lutego 2016 roku.

W dniu 26 lutego 2016 roku Komornik wydał zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego powoda B. G. w Banku (...) S.A. Oddział Centralny we W. nr (...) 0000 0001 2605 (...). W zawiadomieniu wskazano zmniejszoną kwotę zobowiązania w zakresie należności głównej do kwoty 87.483,56 złotych. Powód B. G. otrzymał zawiadomienie w dniu 2 marca 2016 roku, zaś Bank (...) S.A. w dniu 3 marca 2016 roku.

Pismem z dnia 29 lutego 2016 roku, które wpłynęło do Komornika w dniu 2 marca 2016 roku, powodowie wnieśli o zawieszenie postępowania egzekucyjnego przedstawiając postanowienie tutejszego Sądu z dnia 16 lutego 2016 roku o udzieleniu zabezpieczenia ich roszczenia o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wskazanego wyżej nakazu zapłaty z klauzulą wykonalności.

Dowody: - dokumenty na kartach: 1-3, 10-11, 16-19, 24-25, 35, 48-51 akt

postępowania egzekucyjnego Km 35/16.

Powodowie mieli możliwość uiszczenia wpłaty w lutym 2016 kolejnej raty zgodnie z zestawieniem pozwanej przedstawionym w piśmie z dnia 7 grudnia 2015 roku, gdyby nie zajęcia rachunków bankowych: powodów jako współników spółki cywilnej, oraz powoda M. G., mimo zajęcia jednego z rachunków powodów w (...) S.A. również przez Urząd Skarbowy w Z. i zajęcia wierzytelności z rachunku bankowego powoda M. G. na rzecz Urzędu Gminy i Miasta W. do kwoty 11.716,40 złotych. Powodowie usiłowali zasilić rachunek powoda B. G. środkami mającymi zapewnić możliwość zapłaty kolejnych rat zobowiązania, nie wiedząc, że i ten rachunek jest już zajęty.

W dniu 18 kwietnia 2016 roku powodowie zapłacili przekazem pocztowym pozwanej kwotę 45.574,96 złotych tytułem rat za luty i marzec zgodnie z ugodą.

Dowody: - potwierdzenie wpłaty na rachunek (...) (k. 90-91);

- potwierdzenie wpływu środków na rachunek (k. 92);

- informacja dotycząca zajęcia rachunku w (...) S.A. (k. 93),

- zawiadomienie Urzędu Skarbowego w Z. o zajęciu

wierzytelności z rachunku bankowego powoda M.

G. (k. 94)

- dowód przelewu pocztowego z dnia 18 kwietnia 2016 (k. 101) .

Ocena dowodów.

Ustalenia faktyczne w niniejszej sprawie zostały dokonane w oparciu o dowody pisemne, w przeważającej części będące dokumentami (obecnie jeszcze nie obowiązuje brzmienie przepisu art. 245 k.p.c. zgodnie z nowelizacją z dnia 10 lipca 2015 roku, wchodzącą w życie w dniu 8 września 2016 roku, rozszerzającą definicję dokumentu prywatnego). Powodowie cofnęli wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka wskazanego w pozwie, a pozwana nie przywołała dowodów ze źródeł osobowych.

Kluczowa kwestia w niniejszej sprawie, a więc ustalenie czy doszło do zawarcia pomiędzy stronami ugody pozasądowej, wymagała ustalenia faktów prowadzenia korespondencji pomiędzy stronami. W niniejszej sprawie było niesporne, że poza tą korespondencją nie doszło do spotkania stron w sprawie ugody, ani nie było innych kontaktów niż poprzez korespondencję pisemną.

Strony nie kwestionowały dowodów dotyczących wzmiankowanej korespondencji, tym samym jej treść jasno wynika z przedstawionych dowodów (będących załącznikami do pozwu). Kwalifikacja prawna oświadczeń przedstawionych pomiędzy stronami w ramach tej korespondencji, w tym co do rozstrzygnięcia, czy pomiędzy stronami doszło do zawarcia ugody, będzie przedmiotem rozważań w ramach oceny prawnej.

Treść tytułu wykonawczego, którego pozbawienia wykonalności dotyczyło żądanie pozwu, a także przebieg egzekucji na podstawie wniosku pozwanej, wynikają z dokumentów urzędowych, przez to objęte są domniemaniem prawdziwości, wynikającym z art. 244 § 1 k.p.c.

Ocena prawna.

Podstawą prawną powództwa jest art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Przepis ten, określając przesłanki merytorycznej obrony dłużnika i będąc podstawą rozstrzygnięcia, ma charakter materialnoprawny (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lutego 2004, IV CK 22/03). Wyraża ogólną zasadę, zgodnie z którą uprawnienie dłużnika do wszczęcia powództwa opozycyjnego z powodu zdarzenia, które niweczy możliwość jego przymusowego wykonania, jest możliwe, o ile zdarzenie to miało miejsce po powstaniu tytułu egzekucyjnego i spowodowało wygaśnięcie lub niemożność egzekwowania zobowiązania. Gdy tytułem egzekucyjnym jest orzeczenie sądowe zasada ta ulega modyfikacji przez to, że możliwe jest, na gruncie omawianej regulacji, oparcie powództwa opozycyjnego na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego jest powództwem o ukształtowanie prawa, co oznacza, że wyrok uwzględniający powództwo ma stworzyć nowy stan prawny co do możliwości wszczęcia postępowania egzekucyjnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 listopada 2000 roku, IV CKN 156/00). Odmienne zapatrywanie prowadziłoby do niemożliwości zwalczania egzekucji tytułów wykonawczych, z których zobowiązania wygasły albo nie mogą być egzekwowane. Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony po wszczęciu przez pozwaną egzekucji.

Zdarzeniem, na które powołali się powodowie, było zawarcie, według nich, już po powstaniu tytułu wykonawczego, ugody pozasądowej z pozwaną w sprawie rozłożenia na raty płatności zobowiązania powodów wynikającego z tego tytułu. Z istoty tej kwalifikacji oczywiste jest, że nie można rozważać tak kwalifikowanego zdarzenia jako powodującego wygaśnięcie zobowiązania. Wchodziło w grę jedynie przyjęcie, że zobowiązanie to nie mogło być egzekwowane.

Na podstawie art. 917 k.c. przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwa w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonania, albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Odnosząc powyższe do niniejszej sprawie trzeba

zaznaczyć, że w związku z istnieniem tytułu skutkującego rozstrzygnięciem co do roszczeń wynikających ze stosunku prawnego pomiędzy stronami, ugoda mogła dotyczyć jedynie postanowień mających zapewnić wykonanie roszczeń, przy czym należy dodać – bez konieczności ingerencji innego organu, w tym wypadku organu egzekucyjnego.

Wprawdzie ugoda nie powołuje do życia nowego stosunku prawnego pomiędzy stronami (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2004, I CK 178/03, Lex nr 163975), jednak oświadczenia woli stron w treści ugody kształtują dotychczasowy stosunek, albo zasady wykonania wynikających zeń zobowiązań, w takim zakresie, w jakim strony czynią sobie wzajemne ustępstwa (zob. J. Ignatowicz, Podstawy wpisów do ksiąg wieczystych, Rejent 1994/2/9; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2004, V CK 620/03, Lex nr 137573). Tym samym ustalenia ugody są wiążące dla stron w tym sensie, że żadna z nich nie może skutecznie dochodzić realizacji zobowiązania wedle własnego wyobrażenia, sprzecznego z treścią ugody.

Ponownie odnosząc prowadzone rozważania do niniejszej sprawy należy stwierdzić, że ugoda w sprawie sposobu spełnienia zobowiązania, o ile istnieją podstawy do przyjęcia, że została zawarta pomiędzy stronami, skutkowałaby bezprawnością wszczęcia przymusowego dochodzenia zaspokojenia, gdyby było ono sprzeczne z treścią ugody. Przepisy art. 917 i 918 k.c. nie sprzeciwiają się możliwości zawarcia ugody już po rozstrzygnięciu sądowym co do treści zobowiązań pomiędzy stronami ugody, przy czym nie mają już służyć modyfikacji tych zobowiązań, a jedynie sposobu ich spełnienia. Gdyby przyjąć, że ugoda, na którą powołali się powodowie, została zawarta, to jej treść nie zawiera żadnej modyfikacji zobowiązania wynikającego z tytułu wykonawczego, którego uzgodnienia co do sposobu jego spełnienia, dotyczyły.

Pozwana twierdziła, że do ugody nie doszło, ponieważ nie została ona podpisana. Odnosząc się do tego twierdzenia wstępnie należy zauważyć, że z treści art. 917 i 918 k.c. nie wynika wymóg zachowania szczególnej formy ugody.

Co do twierdzenia pozwanej, że w jej piśmie z dnia 7 grudnia 2015 roku zawarte jest zaznaczenie, że warunkiem polubownego zakończenia sporu i niewszczyniania postępowania egzekucyjnego będzie podpisanie ugody, należy zauważyć, po pierwsze, że stwierdzenie zawarte w ostatnim zdaniu powołanego pisma wcale nie wskazuje na warunek dojścia ugody do skutku, po drugie, przytoczone zaznaczenie nie powinno być rozumiane w ten sposób, że brak podpisania ugody czyni bezskutecznymi uzgodnienia co do treści ugody, ściślej – sposobu i wysokości płatności zobowiązania w poszczególnych ratach, wskazanych co do ilości i dat ich wymagalności. Wszak strony przedstawiły swoje stanowiska w sprawie wysokości kwot i ilości rat, a rezultat uzgodnień wyrażał się tym, że powodowie najpierw przyjęli warunki ratalnej spłaty co do ilości i terminów rat, a następnie nie kwestionowali wyjaśnień pozwanej w sprawie całkowitej wysokości zobowiązania.

Podobnie zdawała się rozumieć to pozwana. W powołanym piśmie stwierdziła wprawdzie, że „podpisanie porozumienia pozwoli na cofnięcie wniosku” (z całości wynika, że chodziło o wniosek o wszczęcie postępowania zabezpieczającego), jednak w wyniku korespondencji pomiędzy stronami pozwana tego cofnięcia dokonała. Tym samym dokonała czynności, która według jej oświadczenia miała być skutkiem zawarcia ugody.

To świadczy o tym, że pozwana uznała porozumienie za zawarte. Aktualne stało się zatem oświadczenie pozwanej, że uzgodnienie możliwości spłaty zobowiązania usunie konieczność wszczynania postępowania egzekucyjnego. Bezpodstawne było więc w niniejszym procesie stanowisko pozwanej, że ugoda nie została zawarta w sposób dorozumiany. Wszak same czynności pozwanej, a w szczególności cofnięcie wniosku o wszczęcie postępowania zabezpieczającego, świadczyło o tym, że pozwana uznała ugodę za zawartą.

W tym kontekście nie wydaje się poważny argument pozwanej, że o ugodzie nie można mówić skoro pozwana miała dokonać zmiany treści ugody poprzez zmniejszenie wysokości przysługującej jej wierzytelności. Po pierwsze, to pozwana wystąpiła z taką inicjatywą, o czym wyraźnie świadczy e-mail pozwanej z dnia 23 grudnia 2015 roku przywołany przy tym argumentem przez pozwaną w odpowiedzi na pozew. Po drugie, właśnie z tego e-maila wynika, że pozwana uważa, iż doszło do zawarcia ugody, inaczej nie pisałaby o możliwości zmiany jej treści (k. 16).

Innym zarzutem pozwanej jest wyrażanie przez powodów wątpliwości w sprawie łącznej wysokości należnej pozwanej kwoty. Odnosząc się do niego należy stwierdzić, że natura ugody w świetle art. 917 k.c. polega na tym, że dochodzi do niej poprzez czynienie sobie przez strony wzajemnych ustępstw, to zaś naturalnie łączy się z wyjaśnianiem swoich twierdzeń i wyliczeń, przedstawianiem wzajemnych racji i negocjowaniem. W ramach tych procesów może dochodzić do zgłaszania przez strony potrzeby przedstawienia bardziej szczegółowych wyliczeń czy wyjaśnień.

Odnosząc powyższe do niniejszej sprawy należy stwierdzić, po pierwsze, że treść pisma pozwanej z dnia 7 grudnia 2015 roku faktycznie mogła wzbudzić wątpliwości powodów co do końcowej kwoty należności, którą mają uiścić powodowie (różnica pomiędzy kwotami z punktu 1 i 2 pisma a kwotami z harmonogramu w dalszej jego części), zaś po drugie, kolejne pisma powodów wskazują, że uzyskane wyjaśnienia, w kontekście pierwszego z pism powodów, odnoszącego się do warunków wskazanych przez pozwaną, poprzez ich akceptację co do zasady, oraz co do terminów i ilości rat, zostały przez powodów przyjęte. Świadczyło o tym ostatecznie przystąpienie do realizacji ugody i uiszczenie dwóch pierwszych rat spłaty zobowiązania zgodnie ze wskazaniem pozwanej podanym w piśmie z dnia 7 grudnia 2015 roku.

Pozwana nie wyjaśniła przyczyn odstąpienia od ugody z powodami i skierowania wniosku egzekucyjnego mimo realizowania ugody przez powodów. Bez znaczenia są argumenty w sprawie niewykonania zobowiązania, prowadzącego do wszczęcie postępowania sądowego. Powodowie nie wymuszali na pozwanej zawarcia ugody. To pozwana przedstawiła jej warunki i zgodziła się na odstąpienie od przymusowej egzekucji, a wcześniej cofnięcie wniosku o wszczęcie postępowania zabezpieczającego, zaś powodowie przyjęli warunki pozwanej i przystąpili do realizacji ugody.

Bez znaczenia są też argumenty pozwanej o braku możliwości realizacji ugody przez powodów. Po pierwsze, twierdzenia te nie zostały wykazane, a w szczególności powódka powołała się na zadłużenie powodów, bez wykazania, że przekraczało ono ich możliwości realizowania ugody. Po drugie, pozwana złożyła wniosek egzekucyjny w sytuacji gdy ugoda była przez powodów realizowana, a więc w sytuacji gdy nie było żadnych przesłanek do przyjęcia, że powodowie nie wywiązują się z obowiązku świadczenia na podstawie ugody. Po trzecie, twierdzenia w sprawie możliwości finansowych powodów w kontekście perspektyw realizacji ugody obejmują ustalenia poczynione już po wszczęciu postępowania egzekucyjnego, a więc nie mogły one skutkować złożeniem wniosku o wszczęcie egzekucji. Po czwarte, pozwana wszczynając egzekucję niewątpliwie doprowadziła do utrudnienia powodom realizacji ugody, skoro zajmowane były rachunki bankowe powodów – wspólny i osobiste każdego z nich. Po piąte, powodowie mimo tych utrudnień i wbrew twierdzeniom pozwanej, dokonali ostatecznie wpłat kolejnych rat ugody, w wysokości wymaganej na dzień wydania wyroku. Ostatecznie, na dzień orzekania powodowie uiszcili pozwanej łącznie 78.091,40 złotych. Tym samym, obok zawarcia ugody pomiędzy stronami, przesłanką powództwa przeciwegzekucyjnego stało się spełnienie świadczenia przez powodów.

Tym samym doszło do zdarzenia w rozumieniu art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., w wyniku którego zobowiązanie nie mogło być egzekwowane, a przez to zaistniała podstawa do pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego wskazanego w pozwie, co najmniej w zakresie ostatecznie wskazanym przez powodów. Pozwana nie twierdziła, że doszło do zmiany ugody zawartej pomiędzy stronami w grudniu 2015 roku, ani o tym, że powstała wymagalność roszczeń co do płatności określonych w ugodzie, a płatności te nie zostały uiszczone. W zakresie cofnięcia powództwa postępowanie podlegało umorzeniu na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

Trzeba dodać, że złożenie przez pozwaną wniosku o wszczęcie egzekucji, mimo zawarcia ugody z powodami co do sposobu i terminów spłaty zobowiązania, a przy tym mimo wywiązywania się powodów z tej ugody, a więc postępowanie wbrew treści ugody, opartej o własnej deklaracji i przedstawienia warunków przez pozwaną, naruszało także zasady współzycia społecznego. Wprawdzie w orzecznictwie wyrażono pogląd, że powoływanie się na 5 k.c. nie może być podstawą trwałego pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 1999 roku, II CKN 151/98), natomiast w świetle uzasadnienia tego zapatrywania, zakwestionowana została skuteczność powoływania się na zasady współzycia społecznego w sprawie okoliczności uzyskania przez wierzyciela tytułu egzekucyjnego, nie zaś okoliczności złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji. Złożenie przez pozwaną wniosku o wszczęcie egzekucji, mimo zawarcia ugody, w związku z którą nie nastąpiła wymagalność żadnej nieuiszczonej

części zobowiązania, której ugoda dotyczyła, zaś powodowie wypełniali zobowiązanie zgodnie z treścią ugody, było naruszeniem dobrych obyczajów i zasady lojalności pomiędzy kontrahentami. W takiej sytuacji nie powinno korzystać z ochrony.

Orzeczenie o kosztach postępowania oparte zostało o art. 98 § 1 k.p.c., z uwzględnieniem zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu, przy przyjęciu, że powodowie sprawę wygrali, również w części, w której doszło do umorzenia postępowania. Cofnięcie pozwu nastąpiło na skutek zdarzenia mającego miejsce już po jego wniesieniu, zatem powodów nie można uznać za przegranych w tym zakresie. Na koszty te, w oparciu o art. 99 k.p.c. z zw. z art. 98 § 3 i 4 k.p.c., składają się: opłata sądowa od pozwu w wysokości 5.490,00 złotych, wynagrodzenie radcy prawnego ustalone na podstawie § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, opłata od pełnomocnictwa udzielonego radcy prawnemu oraz koszty jego udziału w rozprawie, jako wydatki radcy prawnego. Co do tych wydatków należało przyjąć, że uzasadnione były koszty przejazdu pełnomocnika powodów na rozprawy w niniejszej sprawie, w sposób wskazany przez tego pełnomocnika i przy przyjęciu odległości przez niego wskazanych, natomiast należało też uznać, że stawka za 1 kilometr przejazdu, wskazana w oparciu o rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy nie powinna kształtować się w wysokości maksymalnej. Uznając, że stawki tego rozporządzenia mogą być w drodze analogii stosowane przy rozliczaniu kosztów podróży w celu stawiennictwa w sądzie, należało przyjąć, że adekwatną do przeciętnych wydatków w celu tego stawiennictwa jest stawka w wysokości 0,60 złotych za 1 kilometr. Tym samym uzasadniony koszt powodów z tego tytułu wyniósł 1.692 złotych i tą kwotę należało zaliczyć do kosztów procesu, które obciążają pozwaną w niniejszej sprawie.